

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi KKV:n asiantuntijalausunto

Vaikutukset kuluttajiin

- Digitaalinen henkilöllisyystodistus tarjoaisi yksityishenkilöille yhdenmukaisen ja asiakkuuksista riippumattoman tavan tunnistautua vahvasti eri julkishallinnon ja yksityisen sektorin palveluihin. Lisäksi se olisi nykyistä julkista varmennekorttia helppokäyttöisempi.
- KKV pitää tärkeänä että palvelu on kaikille yhdenvertaisesti saatavilla
- Sovelluksen luotettavuus, helppokäyttöisyys ja tietoturva on taattava
- Hallituksen esityksen mukaan luonnollisen henkilön tunnistautumisväline olisi maksullinen.
- KKV näkee luonnollisen henkilön tunnistautumisvälineen maksullisuuden mahdollisesti eriarvoistavana tekijänä
- Kuluttajat, jotka eivät pysty käyttämään mobiilisovellusta, ovat usein jo valmiiksi heikommassa asemassa ja heidän edellytyksiinsä käyttää julkisia palveluita on kiinnitettävä erityistä huomiota

Vaikutukset kuluttajiin

- Hallituksen esityksen mukaan digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja siihen liittyvän vahvan tunnistautumisen käyttö on vapaaehtoista, eli jatkossa vahvaa tunnistautumista voisi edelleen tehdä muillakin kuin valtion tarjoamilla tunnistautumisvälineillä.
- KKV pitää digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja siihen liittyvän vahvan tunnistautumisen käytön vapaaehtoisuutta tärkeänä
- Tällöin kuluttaja on edelleen vapaa valitsemaan parhaana pitämänsä palvelun
- Hallituksen esityksen mukaan digitaalisen henkilöllisyystodistuksen vahva tunnistautuminen olisi välityspalveluille maksutonta
- KKV pitää tätä mahdollisesti ongelmallisena, sillä markkinoilla tarjolla oleva ilmainen tunnistusväline saattaa johtaa muiden toimijoiden investointihalukkuuden heikkenemiseen ja markkinalta poistumiseen

Vaikutukset tunnistuspalveluita hyödyntäviin yrityksiin

- Hallituksen esityksessä kuluttaja voi itse päättää mitä tietoja tunnistustilanteessa luovutetaan palveluntarjoajalle. Tunnistuspalveluita hyödyntäviä yrityksiä ei kuitenkaan velvoiteta ottamaan kaikkia toiminnallisuuksia välittömästi käyttöön.
- KKV näkee kannatettavana sen, että digitaalinen henkilöllisyystodistus edistää sellaisten palveluratkaisujen kehittämistä, joissa kuluttaja hallitsee omia tietojaan
- Käyttönoton vapaaehtoisuus on tärkeää, jotta syntyy kuluttajia hyödyttävää kilpailua asiointivaihtoehtojen käyttöönotossa ilman, että velvoitteiden kautta rangaistaan heikommin teknisiin uudistuksiin kykeneviä yrityksiä

Vaikutukset luottamusverkon toimijoihin

- Hallituksen esityksessä todetaan, että digitaalinen henkilöllisyystodistus vaikuttaisi kielteisesti tunnistuspalveluiden tarjoajien liiketoimintamahdollisuuksiin.
- KKV yhtyy näkemykseen
- Erityisen ongelmallinen on tilanne, jossa tunnistuspalvelu muodostaa merkittävän osan yrityksen liiketoiminnasta